

Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0225U000158

Державний реєстраційний номер: 0122U202078

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 06-01-2025

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 1

Назва етапу: Завершення обстеження хворих та формування електронної бази даних. Проведення імунологічних досліджень. Оцінка та оптимізація програм лікування та профілактики остеопорозу при системних захворюваннях. Вивчення культуральних і функціональних властивостей мультипотентних стромальних клітин у хворих на системний червоний вовчак.

Початок етапу: 01.2023

Закінчення етапу: 12.2024

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Державна установа "Національний науковий центр "Інститут кардіології, клінічної та регенеративної медицини імені академіка М. Д. Стражеска Національної академії медичних наук України"

Код за ЄДРПОУ: 44884985

Місцезнаходження: вул. Святослава Хороброго, буд. 5, м. Київ, 03151, Україна

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380442757677, 380442756622

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національна академія медичних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00061125

Місцезнаходження: вул. Герцена, буд. 12, м. Київ, 04050, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Кабінет Міністрів України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Розмір організації:

Телефон: 380444893981

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

7713 - кошти держбюджету

Код програмної класифікації видатків і кредитування (КПКВК): 6561040

Фактичний обсяг фінансування (тис. грн.): 5078.100

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Аналіз перебігу та ускладнень фармакотерапії анкілозивного спондилоартрити та системного червоного вовчака залежно від програм лікування в умовах посттравматичного стресового розладу

Назва роботи англійською:

Analysis of the course and complications of pharmacotherapy of ankylosing spondylitis and systemic lupus erythematosus depending on treatment programs in conditions of post-traumatic stress disorder.

Реферат українською:

Об'єкт дослідження: анкілозивний спондилоартрит, сиситемний червоний вовчак. Мета дослідження: провести аналіз різних програм лікування та дослідити потенційні лабораторні маркери анкілозивного спондилоартрити (АксСпа) та системного червоного вовчака (СЧВ), дослідити властивості МСК жирової тканини хворих на СЧВ та АксСпа і вивчити вплив на їх активність ліпополісахариду (ЛПС) та дексаметазону. Методи дослідження: клінічний (скарги, анамнез, фізикальні методи обстеження), лабораторні дослідження (ендотелін-1 (ЕТ-1), феритин, інтерлейкін-2, сироватковий амیلлоїд А (САА), кортизол, лептин, антинуклеарні антитіла), рентгенологічні (характер змін в шийному та поперековому відділах хребта, крижово-клубових суглобах); культуральні, статистичний (обробка результатів за допомогою програм Statistica 10.0 portable, R-studio). Виявлено, що остеопроліферативні зміни (синдесмофі-ти) при АксСпа пов'язані зі зниженням МЩКТ. Зниження МЩКТ та остеопроліферативні зміни мають спільні фактори ризику: активність і тривалість АС, паління та застосування глюкокортикоїдів. Встановлено, що у пацієнтів з АксСпа при збільшенні ваги тіла на 1 кг, концентрація лептину збільшується менш виразно ніж в групі контролю. Рівень кортизолу у пацієнтів з АксСпа достовірно не відрізняється у порівнянні з контрольною групою і не пов'язаний з активністю процесу та не може бути використаний як лабораторний маркер АксСпа. Мофетилу мікофенолат продемонстрував найкращий профіль ефективності та безпеки при СЧВ, тому може розглядатися як пріоритетний препарат у пацієнтів з обтяженим коморбідним фоном. Показано, що маркерами високої активності СЧВ є рівні САА вище 35,75 мг/л (чутливість 83,3%; специфічність 68,8%) та ЕТ-1 вище 4,14 пг/мл (чутливість 58,3%; специфічність 85,7%). Встановлено, що кінетика росту МСК жирової тканини пацієнтів з СЧВ та АксСпа суттєво уповільнена. Під впливом ЛПС вона суттєво стимулюється, дексаметазон на кінетику росту не впливає, але має властивість відмінити дію ЛПС.

Реферат англійською:

Object: Ankylosing spondyloarthritis (AxSpA) and systemic lupus erythematosus (SLE). Research Objective: To analyze various treatment programs and investigate potential laboratory markers for ankylosing spondyloarthritis (AxSpA) and systemic lupus erythematosus (SLE), study the properties of adipose tissue mesenchymal stem cells (MSCs) in patients with SLE and AxSpA, and evaluate the effects of lipopolysaccharide (LPS) and dexamethasone on their activity. Methods of Study: Clinical; Laboratory studies: endothelin-1 (ET-1), ferritin, interleukin-2, serum amyloid A (SAA), cortisol, leptin, and antinuclear antibodies; Radiological: cervical and lumbar spine and sacroiliac joints X-ray; Cultural; Statistical: Data analysis using Statistica 10.0 and R-studio. Results. Osteoproliferative changes (syndesmophytes) in AxSpA have been found to be associated with decreased BMD. Reduced BMD and osteoproliferative changes share common risk factors: the activity and duration of AS, smoking, and the use of glucocorticoids. It was established, that in patients with AxSpA, weight gain of 1 kg resulted in a less pronounced increase in leptin concentration compared to the control group. Cortisol level in AxSpA patients did not significantly differ from the control group, was not associated with disease activity, and therefore cannot be used as a laboratory marker for AxSpA. Mycophenolate mofetil demonstrated the best efficacy and safety profile in SLE, making it a priority treatment option for patients with a significant comorbid background. Markers of high SLE activity were identified as: SAA levels above 35.75 mg/L (sensitivity 83.3%; specificity 68.8%), ET-1 levels above 4.14

pg/mL (sensitivity 58.3%; specificity 85.7%). The growth kinetics of adipose tissue MSCs in patients with SLE and AxSpA were significantly slowed. While LPS substantially stimulated growth, dexamethasone had no effect on growth kinetics but demonstrated the ability to negate the effect of LPS.

Індекс УДК: 616-002.77

Коди тематичних рубрик: 76.29.31

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Гавриленко Тетяна Іллівна

Науковий ступінь: д.б.н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Коваленко Володимир Миколайович

Науковий ступінь: д. мед. н.

Вчене звання: професор, акад.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Нікольський Ігор Сергійович

Науковий ступінь: д.мед.н.

Вчене звання: с.н.с.

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Спосіб верифікації високої активності системного червоного вовчака за допомогою визначення сироваткової концентрації сироваткового амілоїду А та ендотеліну-1

Назва НТП англійською: Method of verification of high disease activity in systemic lupus erythematosus through the analysis of serum concentrations of serum amyloid A and endothelin-1.

НТП, яку передбачалося створити:

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Методичні документи

Галузь застосування: Медицина

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: На даний момент основними лабораторними маркерами активності СЧВ є рівень антитіл до двоспіральної ДНК та компонентів комплексу С3 і С4. Вони є достатньо ефективними проте мають певні обмеження. Зокрема, частина пацієнтів є негативними за антитілами до двоспіральної ДНК, рівень компонентів комплексу може змінюватися з інших причин (інфекції, онкологічні процеси, спадкові дефіцити). Тому на теперішньому етапі розвитку ревматології триває пошук нових лабораторних маркерів СЧВ. Серед них сироватковий амілоїд А (САА) та ендотелін-1 (ЕТ-1). За результатами дослідження їх концентрації в сироватці крові було проведено ROC-аналіз для визначення їх інформативності як маркерів високої активності СЧВ. Встановлено, що маркерами високої активності є рівні САА вище 35,75 мг/л (чутливість 83,3%; специфічність 68,8%) та ЕТ-1 вище 4,14 пг/мл (чутливість 58,3%; специфічність 85,7%). Рівень ЕТ-1 рекомендовано визначати за допомогою імуноферментного аналізу, а САА – імунофлуоресцентного методу. Також, при вивченні кореляційних зв'язків досліджуваних лабораторних показників з рутинними лабораторними показниками виявлено наявність прямого кореляційного зв'язку середньої сили з гранулоцитрано-лімфоцитарним співвідношенням. Тому, за відсутності можливості визначення САА та ЕТ-1 слід враховувати наявність такого кореляційного зв'язку та брати до уваги значення показника гранулоцитарно-лімфоцитарного співвідношення при оцінці активності захворювання.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Впроваджено

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 10.2023

Закінчення етапу: 05.2024

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обґрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

ІХ. Бібліографічний опис

1. Iaremenko O, Protsenko G, Dubas V, Koliadenko D. Clinical and laboratory pattern of patients with systemic lupus erythematosus seropositive for rheumatoid factor. *rheumatol.* 2024;62(4):226–34. doi:10.5114/reum/192613.
2. Вплив ліпополісахариду і дексаметазону на властивості мультипотентних стромальних клітин жирової тканини хворих на системний червоний вовчак. Нікольський І.С., Нікольська В.В., Проценко Г.О., ПодпрятковС.Є., Подпрятков С.С., Семенова Я.-М.О., Тарануха Л.І. . doi: 10.32471/rheumatology.2707-6970.96.18879.
3. Ситенко А.О., Підгайна О.А. маркери стресу у пацієнтів з аксіальним спондилоартритом, що мають порушення мінеральної щільності кісткової тканини. (подано до друку) український ревматологічний журнал, подано до друку, 2024.
4. Kovalenko VM, Protsenko HO, Dubas VV. Analysis of risk factors and assessment of the course of avascular necrosis of femoral head in patients with systemic lupus erythematosus. *World Med Biol.* 2023;83(1):91–5. doi: 10.26724/2079-8334-2023-1-83-91-95.
5. Protsenko, G., & Sytenko, A. (2024). Prevalence of overweight and obesity, and associated risk factors in an axial spondyloarthritis cohort. *PAIN, JOINTS, SPINE*, 13(4), 219–227. <https://doi.org/10.22141/pjs.13.4.2023.391>.
6. Дубас ВВ, Підгайна ОА. Дослідження потенційних лабораторних маркерів системного червоного вовчака та їх зв'язку з клініко-лабораторними характеристиками пацієнтів. *Укр Ревматол Журн.* 2023;92(2):21–7. doi: 10.32471/rheumatology.2707-6970.92.17937.

Х. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Коваленко Володимир Миколайович

д. мед. н., 14.01.12

Перелік осіб-виконавців

Борткевич Олег Петрович

(д.мед.н., 14.01.12)

Білявська Юлія Вікторівна

(к. мед. н., 14.01.12)

Гавриленко Тетяна Іллівна

(д.б.н., 14.03.08)

Гарміш Олена Олексіївна

(к. мед. н., 14.01.12)

Дубас Віталій Васильович

Коваленко Володимир Миколайович

(д. мед. н., 14.01.12)

Коваленко Сергій Олександрович

(к.мед.н., 14.01.12)

Кучеренко Данило Олександрович

Левченко Володимир Геннадійович

(к. мед. н., 14.01.12)

Лічман Олександр Миколайович

Нікольська Валентина Василівна

(к. б. н.)

Нікольський Ігор Сергійович

(д.мед.н., 14.03.08)

Пастернак Марта Любомирівна

Проценко Галина Олександрівна

(д.мед.н., 14.01.12)

Підгайна Олена Анатоліївна

(к. мед. н., 14.03.08)

Романовський Андрій Віталійович

(к.мед.н., 14.01.12)

Семенова Яна-Марія Олексіївна

(к. б. н., 03.00.09)

Семеняко Лариса Костянтинівна

Ситенко Анастасія Олександрівна

Талаєва Тетяна Володимирівна

(д.мед.н., 14.03.04)

Тарануха Любов Іванівна

(к. мед. н., 03.00.09)

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Дубас Віталій Васильович

Телефон

+38 (067) 270-72-98

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

